

Myrdahl og Sveen AS
Postboks 123
2011 STRØMMEN

VÅR REFERANSE
18/7118

DERES REFERANSE

DATO
11.11.2018

Merknader etter revisortilsyn

1. Innledning

Det vises til stedlig tilsyn 30. august 2018, foreløpige merknader av 25. september 2018 og til e-post korrespondanse med utpekt oppdragsansvarlig revisor av 2. og 5. november 2018.

Myrdahl og Sveen AS (revisjonsselskapet/revisor) er innrapportert til Finanstilsynet av Skatt Øst. Bakgrunnen er revisjonen av årsregnskapet til Malerservice Norge AS (foretaket) for 2014.

Skatt Øst fattet i 2013 vedtak om endring av foretakets ligning, merverdiavgift, arbeidsgiveravgift og skatteansvar ved summarisk fellesoppgjør for årene 2005-2010. Skatte- og avgiftskravet var på 124,2 millioner kroner, med tillegg av renter. Både i tingrett og lagmannsrett har Skatt Øst (staten) fått medhold for kravet, i dommer av henholdsvis 3. juni 2015 og 15. november 2016.

Etter at foretaket tapte saken i tingretten var forrige revisor av den oppfatning at forutsetningen for fortsatt drift ikke lenger var oppfylt for foretaket. Forrige revisor trakk seg fra oppdraget 9. juni 2015 uten å ha avgitt revisjonsberetning for regnskapsåret 2014. Foretaket fravalgte deretter revisor, men det ble gjort for sent til å få virkning for regnskapsåret 2014. Da foretakets årsregnskap og årsberetning for regnskapsåret 2014 ble sendt til Regnskapsregisteret uten revisjonsberetning, ble dette derfor nektet godkjent. Etter henvendelse fra foretaket påtok revisjonsselskapet seg oppdraget med å revidere årsregnskapet for 2014 og avgi revisjonsberetning for dette året.

2. Finanstilsynets foreløpige vurderinger

2.1 Aksept av revisjonsoppdraget

Registrering av oppdraget i Brønnøysundregistrene

Da revisjonsselskapet i februar/mars 2016 påtok seg å revidere årsregnskapet for 2014, var foretakets fravalg av revisor allerede registrert i Foretaksregisteret. Revisjonsoppdraget er derfor verken registrert eller kunngjort av Foretaksregisteret. Kopi av revisjonsberetningen revisjonsselskapet avga er arkivert i Regnskapsregisteret på vanlig måte, sammen med foretakets godkjente årsregnskap og årsberetning for 2014.

Revisors akseptvurdering

I akseptvurderingen har revisor vurdert og dokumentert kjennskap til ledelsen i foretaket, herunder reell ledelse. Revisor innhentet firmaattest, forrige årsregnskap (2013), nummererte brev og en uttalelse fra forrige revisor om det var forhold til hinder for å påta seg revisjonen. En utskrift av nøkkelopplysninger for foretaket innhentet fra Enhetsregisteret er datert 24.02.2016. Forespørsel til tidligere revisor ble sendt på e-post 3. mars 2016 og ble besvart av forrige revisor i e-post 7. mars 2016. Selve akseptvurderingen er ikke datert.

Revisor var kjent med at foretaket hadde tapt skattesaken for Oslo tingrett, med dom avsagt i juni 2015 og har diskutert skattesaken med foretakets advokat. I vurderingen av om revisjonsselskapet kan påta seg oppdraget har revisor vektlagt at det er viktig at foretaket får en reell mulighet til å prøve skattesaken for lagmannsretten. Ut fra samtaler med foretakets advokat og kontakten med forrige revisor, la revisor til grunn at det var stor sannsynlighet for at foretaket ville vinne ankesaken og at kravene ville bortfalle. Da det ikke var virksomhet i foretaket i 2014 og både bokføring og dokumentasjon fremstod som ryddig, krevdes det begrenset med arbeidsinnsats å revidere årsregnskapet for 2014 og avgi revisjonsberetning. Samtidig var vurderingen at risikoen var begrenset.

Det foreligger ikke i det fremviste materialet dokumentasjon for:

- at revisor innhentet tingrettsdommen. Revisor skal ha snakket med foretakets advokat og kjent til dommen, men revisor har ikke innhentet og lest dommen. Følgelig har ikke revisor utført en selvstendig vurdering av dommen.
- valget av revisor, og hva oppdraget bestod i. Det foreligger ikke villighetserklæring eller engasjementsbrev/oppdragsavtale, og det foreligger heller ikke styrereferat og generalforsamlingsprotokoll som viser at revisjonsselskapet formelt er valgt som revisor.
- samtale med Foretaksregisteret om hvordan oppdraget skal meldes og registreres.
- samtaler og møter revisor har hatt med foretaket i forbindelse med forespørsel om å påta seg oppdraget, både hva som ble sagt om oppdragets innhold og avgrensninger.
- vurderinger av om skattekravet på 124,2 millioner kroner kan unnlates ført som en forpliktelse i regnskapets balanse, og konsekvenser for forutsetningen om fortsatt drift i foretaket.

Finanstilsynets vurdering

Regnskapsloven § 4-1 1. ledd omhandler de grunnleggende regnskapsprinsippene. Av punkt 4 fremkommer at "*urealisert tap skal resultatføres (forsiktighetsprinsippet)*". Utgangspunktet blir derfor at en forpliktelse basert på et endelige vedtak fattet av domstol skal resultatføres. I høyesterettsdom av 19.12.2013 (HR-2013-2637-A Rt. 2013-1678 Utv 2014-1) uttaler høyesterett:

"(44) I forbindelse med rettstvister er det alltid en risiko for at en debitor overvurderer utsiktene til å vinne frem, eller at skjønnet blir påvirket av ulike strategiske hensyn. Skattesaker har det særtrekk at kravet i første omgang fastsettes av en forvaltningsmyndighet med særlig kyndighet og plikt til å opptre objektivt og i samsvar med loven. En skattyter som angriper ligningen, vil på sin side gjennomgående kunne forventes å mene at han har gode muligheter til å få ligningen endret. Det vil etter mitt syn da nærliggende å foretrekke ligningsvedtaket som uttrykk for hva som presumtivt vil være "beste estimat", og bare godta at ligningen fravikes i årsregnskapet så langt selskapet viser til feil som på et etablert faglig grunnlag klart tilsier at ligningen må endres. Står saken for domstolene, bør en ikke-rettskraftig dom ha den samme styrende funksjonen."

I dom 3. juni 2015 kom Oslo tingrett til at Skatt Øst (staten) måtte frifinnes i saken foretaket hadde brakt for retten, for å få opphevet vedtaket fra Skatt Øst. Dette medførte at forrige revisor trakk seg fra oppdraget. I svar på revisors forespørsel til forrige revisor om de er kjent med forhold som tilsier at man ikke bør påta seg revisjonsoppdraget, har forrige revisor opplyst at: *"Bakgrunnen for at vi meldte vår fratreden var at det etter vår mening ikke var grunnlag for fortsatt drift som følge av skattesaken dere viser til i deres forespørsel. Vi kjenner ikke til noen forhold utover dette som tilsier at dere ikke kan påta dere oppdraget så lenge dette ikke går utover selskapets kreditorer."*

Etter at tingrettens dom forelå, var det ikke grunnlag for fortsatt drift i foretaket. Finanstilsynet mener at revisor ikke skulle påtatt seg revisjonsoppdraget. Revisor har tilsidesatt konklusjonen til både forvaltningsmyndigheten og domstolen uten å ha satt seg tilstrekkelig inn i saken og vurdert grunnlaget for regnskapsføring av skattekravet.

Det avlagte årsregnskap og revisjonsberetning for 2014 inneholder vesentlige feil da skattekravet ikke er regnskapsført. Dette forholdet er en følgefeil av at revisor påtok seg oppdraget.

Finanstilsynet mener at forholdet er alvorlig brudd på revisorloven § 5-2 annet ledd, jf. ISQC 1 punkt 26 - 28 og ISA 210 punkt 6 - 8. Det vises også til revisorloven § 7-2 og § 5-3 annet ledd samt ISA 540 revisjon av estimater.

2.2 Formelle forhold

Foretaket har etter det opplyste aldri formalisert styrets arbeid, dvs. gjennomført og dokumentert styremøter. Styrereferater/-protokoll og generalforsamlingsprotokoll foreligger ikke. Aksjeloven stiller enkelte minimumskrav til styrebehandling og møter, jf. aksjeloven §§ 5-5, 5-16, 6-12 og 6-29. Når revisor påtok seg oppdraget, burde revisor som minimum forsikret seg om at det var avholdt styremøter med behandling av årsregnskap og årsberetning. Manglene skulle vært tatt opp i nummerert brev i forbindelse med revisjonen av 2014. Dette er brudd på revisorloven § 5-2 fjerde ledd, jf. § 5-4.

3. Oppsummering

Finanstilsynet konstaterer alvorlig brudd på revisorloven og mener at revisor ikke skulle ha påtatt seg revisjonsoppdraget. Revisors handlemåte er egnet til å undergrave revisjonsinstituttet. Finanstilsynet har merket seg at revisjonsselskapet har opplyst at selskapets retningslinjer nå er endret.

For Finanstilsynet

Anders Grini
tilsynsrådgiver

Espen Jacobsen
spesialrådgiver

